

Renginy, skirtas žurnalo „Slauga. Mokslas ir praktika“ 20-mečiui

*Janina Valančiūtė
Lietuvos medicinos biblioteka*

Artėjant Tarptautinei slaugytojo dienai, gegužės 10-ąją, Lietuvos medicinos bibliotekoje vyko renginys „Žurnalui „Slauga. Mokslas ir praktika“ – 20. Slaugytojo profesijos portretas nuo gailėstingosios sesers iki slaugos daktaro, slaugytojo mokslininko“. Susirinkusiuosius pasveikino Lietuvos medicinos bibliotekos direktorės pavaduotoja Laima Valbasienė.

Sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijų centro (toliau – Kompetencijų centro) direktoriaus pavaduotojo Raimondo Natkos pranešimas sugrąžino prie slaugos ištakų – į XIX a. pabaigą, Vidurio Italiją, Florenciją, kur gimė šiuolaikinės slaugytojo profesijos pradininkė, medicinos sesuo Florencija Naitingeil (Florence Nightingale, 1820 05 12–1910 08 13).

Kompetencijų centro Tarptautinio bendradarbiavimo ir viešųjų ryšių skyriaus vedėja Loreta Gudelienė-Gudelevičienė apžvelgė žurnalo ištakas. Lietuvoje pirmasis žurnalas slaugytojams lietuvių kalba „Lietuvos sesuo“ (atsakingoji redaktorė Ona Bakšytė, redaktorius Juozas Beleckas) pradėtas leisti 1930 m. 1931 m. jis pervadintas „Gailėstingąja seserimi“ (redaktorė Kristina Grinienė). Išėjus pirmajam numeriui iki 1938 m. leidyba buvo nutrūkusi. Tik 1938 m. Raudonojo kryžiaus Gailėstingųjų seserų draugovė vėl pradėjo leisti žurnalą „Gailėstingoji sesuo“ (redaktorė Bronė Gustaitienė). Išleisti trys žurnalo numeriai. Pokario metais iki 1997 m. specializuotų periodinių žurnalų slaugytojams nebuvo. Naują slaugos specialistams skirtų leidinių etapą pradėjo laikraštis „Šalpusnis“. Mintis įkurti tokį leidinį kilo Loretai Gudelienėi-Gudelevičienei ir Linai Skaburskaitei (Pakamorienei), kuri ir tapo pirmąja redaktore, skrendant lėktuvu iš vienos konferencijos. Jų idėja sulaukė Slaugos darbuotojų tobulinimosi ir specializacijos centro vadovo Juozo Ruolios pritarimo. Taigi, 1997 m. pasirodė pirmasis slaugos specialistams skirto leidinio „Šalpusnis“ numeris.

Redaktorės Gražinos Paukštienės vadovavimo žurnalui laikais (2000–2004 m.) buvo sudaryta redakcinė kolegija. Redaktorė prisiminė, kaip kartu su Loreta Gudeliene-Gudelevičiene darydamos reportažus apkeliaavo visas Lietuvos gydymo įstaigas, visas ligonines. Pasirodė spalvoti žurnalo numeriai.

Prisiminimais pasidalijo profesorė Danutė Kalibatiene, kuri dažnai ateidavo į Centrą. Pasak profesorės, Centro vadovas ir Loreta Gudelienė-Gudelevičienė buvo dideli leidinio entuziastai, gyveno jo rūpesčiais. Profesorė pagyrė žurnalą už įvairiapusiškumą. Sveikatos apsaugos ministerijos vyriausioji specialistė Nijolė Bielinienė taip pat atrado sąsają su žurnalu. Ji pradėjo dirbti ministerijoje tais pačiais metais, kai pradėjo eiti leidinys, ir aktyviai bendradarbiavo. Jubiliejaus proga Nijolė Bielinienė padovanojo redakcijai žvakidę kaip Florencijos Naitingeil lempos simbolį. Renginio vedėja Loreta Gudelienė-Gudelevičienė pakvietė dalyvius prisiminti nusipelnčius žurnalo žmones – redaktorių Rytį Mankų (redaktoriumi dirbo 2005 m.) ir leidinio kalbos stilistę Almą Karosaitę, kurių nebėra tarp mūsų.

Į renginį iš Druskininkų atvyko redaktorė Elvyra Laučiuvienė, kuri leidinį redagavo 2005–2007 m. Šiltai ir jaukiai skambėjo nuoširdus dabartinės redaktorės Terėsės Gužauskienės (nuo 2007 m.) nuotolinis sveikinimas. Žurnalo leidėjus sveikino gydymo įstaigų atstovai. Džiaugėsi, kad yra toks leidinys, linkėjo ir toliau būti ta gera žinute, kuri visada laukiama.

Žurnalo 20-mečiui skirtą parodą pristatė Medicinos bibliotekos Informacijos skyriaus vedėja Regina Vaišvilienė. Biblioteka su Kompetencijų centru ir žurnalu „Slauga. Mokslas ir praktika“ taip pat glaudžiai bendradarbiauja. Čia vyko jau keletas slaugytojams skirtų renginių.

Renginyje koncertavo Vilniaus Balio Dvariono dešimtmetės muzikos mokyklos fleitų orkestras. Jo vadovas Marius Pupkovas pasveikinęs slaugos specialistus ir žurnalo leidėjus priminė, kad gydytojai gydo kūnus, o menas žmogaus sielą. Šventinę nuotaiką sukūrė praėjusio XIX a. 20–30 dešimtmečio medicinos seserų, kaip tuomet vadino slaugytojas, apranga pasidabinusi renginio vedėja Loreta Gudelienė-Gudelevičienė. Suteikti pagalbą buvo pasirengę greitosios pagalbos sanitaras ir šių dienų farmacijos specialistas. Susirinkusieji vaišinosi fitoterapeuto Juozo Ruolios vaistažolių arbata.

Žurnalo „Slauga. Mokslas ir praktika“ 20-mečiui skirta paroda Medicinos bibliotekoje veiks iki birželio 9 d. Kviečiame apsilankyti.

Renginio akimirkas užfiksavo Michailas Aizenas ir Žydrūnas Lymantas

Gerbiamos kolegės,
Kiekviena diena – tai neįkainojama mums duota dovana, tad dėkingai priimkime ją ir mokėkime vertinti kasdienybės teikiamus džiaugsmus, o sunkumus laikykime išbandymu, iššūkiu, jėgų ir ištvermės patikrinimu.
Linkime Jums didelės profesinės sėkmės, draugiškų kolegų ir jautrių žmogiškų santykių.
Tegu Jūsų niekada neaplanko vienatvės jausmas, būti reikalingoms – laimės ir gyvenimo prasmės sąlyga.

Jubiliejinio gimtadienio proga sveikiname
Rūtą Navickienę, Klaipėdos sveikatos priežiūros centro gydytoją odontologę
Galiną Sipatrovą, Klaipėdos vaikų ligoninės gydytoją
Ritą Dajorienę, Palangos reabilitacijos ligoninės masažuotoją
Laimą Milinskiene, VšĮ Respublikinės Panevėžio ligoninės Vaikų
intensyvios terapijos skyriaus slaugytoją
Ingą Mažyliene, VšĮ Respublikinės Panevėžio ligoninės Intensyvios terapijos ir
reanimacijos skyriaus vyresniąją slaugytoją
Dianą Žilytę, VšĮ Respublikinės Panevėžio ligoninės Mikrobiologijos
laboratorijos medicinos mikrobiologę
Renatą Šturienę, VšĮ Šeškinės poliklinikos direktoriaus pavaduotoją slaugai